

คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์บัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*
GRADUATE QUALITY OF NATIONAL EDUCATIONAL STANDARDS, THAI
QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION, AND GRADUATE
IDENTITY OF PROGRAM IN COMMUNITY DEVELOPMENT,
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES,
NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY.

เดโช แชน้ำแก้ว, เชษฐา มุหะหมัด

Daycho Khaeanamkhaew, Chettha Muhamad

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: Daycho_kha@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและเพื่อศึกษา อัตลักษณ์ของบัณฑิต ศึกษาเชิงปริมาณกับผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 13 คน โดยใช้แบบสอบถาม ออนไลน์ วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.39$, $\sigma=0.59$) ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้เรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.49$, $\sigma=0.56$) รองลงมาคือ พลเมืองเข้มแข็งอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.44$, $\sigma=0.60$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$, $\sigma=0.59$) 2. คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.37$, $\sigma=0.63$) ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$, $\sigma=0.57$) รองลงมาคือ ลักษณะบุคคลอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.39$, $\sigma=0.63$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความรู้อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.25$, $\sigma=0.59$) 3. อัตลักษณ์ของบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.30$, $\sigma=0.65$) ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก

*Received June 17, 2023; Revised June 29, 2023; Accepted June 30, 2023

ที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma=0.55$) รองลงมาคือ นักคิดอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$, $\sigma=0.59$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.05$, $\sigma=0.69$)

คำสำคัญ: คุณภาพบัณฑิต; มาตรฐานการศึกษาของชาติ; มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ; อัตลักษณ์บัณฑิต

Abstract

This research to study graduate quality of national educational standards. To study Thai qualifications framework for higher education, and to study graduate identity. A quantitative study was conducted on 13 graduate users by online questionnaire. Analyzes for frequency, percentage, mean and standard deviation.

it was found that: 1. Graduate Quality of National Educational Standards, overall was at a high level ($\mu=4.39$, $\sigma=0.59$) The side with the highest mean is the learner was at a high level ($\mu=4.49$, $\sigma=0.56$), followed by the strong citizen at a high level ($\mu=4.44$, $\sigma=0.60$), and the lowest mean is the co-innovators were at a high level ($\mu=4.26$, $\sigma=0.59$). 2. Graduate quality of Thai Qualifications Framework for Higher Education overall was at a high level ($\mu=4.37$, $\sigma=0.63$). The side with the highest mean is Ethical aspect was at the highest level ($\mu=4.60$, $\sigma=0.57$), followed by personality at high level ($\mu=4.39$, $\sigma=0.63$), and the lowest mean is knowledge was at a high level ($\mu=4.25$, $\sigma=0.59$). 3. Graduate identity, overall was at a high level ($\mu=4.30$, $\sigma=0.65$). The side with the highest mean is the public mind was at the highest level ($\mu=4.59$, $\sigma=0.55$), followed by the thinker at the high level ($\mu=4.26$, $\sigma=0.59$), and the lowest mean is Practitioner was at a high level ($\mu=4.05$, $\sigma=0.69$).

Keywords: Graduate Quality; National Educational Standards; Thai Qualifications Framework for Higher Education; Graduate Identity

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏน้อมนำพระราชโองบายด้านการศึกษาในการเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยจัดทำยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ขึ้นต่อมาได้มีการทบทวนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2561 โดยการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น อยู่บนฐานความรู้ ความเข้าใจ ร่วมกันและตรงตามเจตนารมณ์ของแผนยุทธศาสตร์บนพื้นฐานศักยภาพและบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัยนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์และเพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์ มีคุณภาพ มีสมรรถนะและเป็นสถาบันหลักที่บูรณาการองค์ความรู้สู่นวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ (ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.), 2562) ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เน้นบริการวิชาการ สืบสานพระปณิธานของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 แห่งราชวงศ์จักรี และมุ่งเน้นการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาท้องถิ่นตามศักยภาพ สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและน้อมนำแนวพระราชดำริสู่การปฏิบัติ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนให้มีคุณธรรมและความสามารถในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม การบริหารจัดการทรัพยากรภายในมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาล พร้อมรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2558)

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เน้นจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างบัณฑิตเป็นผู้มีความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ บัณฑิตเป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้และการจัดการความรู้ในชุมชนท้องถิ่น บัณฑิตเป็นผู้มีความสามารถในการติดต่อประสานงานและประสานความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและทักษะในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสมัยใหม่บัณฑิตเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพ โดยเน้นการวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและเผยแพร่ผลงานทั้งในระดับประเทศและสากล บัณฑิตสามารถส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเองและดำเนินชีวิตภายใต้ความพอเพียงอย่างมีความสุขและเรียนรู้

การแก้ปัญหาและทำงานร่วมกันบนฐานภูมิปัญญาอย่างยั่งยืน บัณฑิตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน ท้องถิ่นและสังคม รวมถึงเคารพความหลากหลาย ความเท่าเทียม ความยุติธรรมเพื่อสร้างสังคมสมานฉันท์ และบัณฑิตสามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการออกแบบสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างเหมาะสม (คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2565)

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ใช้แนวทางมาตรฐานการศึกษาของชาติกับการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การพัฒนาการศึกษาของคนไทยขึ้น เพื่อให้ครูผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมและพลเมืองที่เข้มแข็ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) และอาศัยข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ เพื่อผลลัพธ์การเรียนรู้หรือผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษาฝึกอบรมหรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติหรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษา คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรมและด้านลักษณะบุคคล (กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565, 2565) และที่สำคัญในด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการนำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เรียนรู้เทคนิคการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่หลากหลายสถานการณ์เพื่อช่วยในการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ (คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว, 2563) เช่นเดียวกับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่บัณฑิต ทุกคนเป็น “บัณฑิต นักคิด นักปฏิบัติ มีจิตสาธารณะ” ตามอัตลักษณ์นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2563) ที่ทำงานอย่างเป็นระบบสามารถบูรณาการความรู้และประสบการณ์เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้กับชุมชนได้ พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบต่อและทำงานเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น (เดโช แชนน้ำแก้ว และคณะ, 2563)

ดังนั้น จึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์บัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จากคำถามว่า คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นอย่างไร คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเป็นอย่างไร และอัตลักษณ์ของบัณฑิตเป็นอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาและสำรวจไปสนับสนุน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรฯ สำหรับสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อสร้าง “บัณฑิตนักพัฒนา” ที่มีคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **รูปแบบการวิจัย** ใช้วิธีการเชิงปริมาณที่เป็นแบบแผนการวิจัยจะถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า เช่น นิยามของมโนทัศน์และนิยามปฏิบัติการ วิธีการวิจัยที่ใช้เพื่อกำหนดตัวอย่างให้เป็นตัวแทนประชากร โดยใช้ประชากรจริง จำนวน 13 คน (μ และ σ) ใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลที่มีมาตรฐานและวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล (สมโภชน์ อเนกสุข, 2564)
2. **ประชากร** คือ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 13 คน เป็นผู้ใช้บัณฑิตที่บัณฑิตระดับปริญญาตรีของสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนไปทำงานร่วมกันไม่ต่ำกว่า 3 เดือน และยินดีให้ข้อมูล (สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, 2566)
3. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** คือ แบบสำรวจออนไลน์ ซึ่งเป็นแบบสำรวจแบบสำเร็จรูปที่ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาหรือปรับปรุงขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิฯ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้เหมือนกันทุกสาขาวิชา (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2566) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อสร้างสารสนเทศของการวิจัย ประกอบด้วยการอธิบายแนวคิดและข้อคำถามที่ผ่านวิธีการวัดความเชื่อมั่นของ

แบบสอบถาม อันจะก่อประโยชน์สำหรับผู้วิจัยใช้แบบสอบถามให้เหมาะสมกับบริบทของการวิจัย (ประสพชัย พสุนนท์, 2557) จำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งในหน่วยงาน ลักษณะหน่วยงาน ระยะเวลาที่ทำงานและงานที่ปฏิบัติอยู่ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 2 คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมและพลเมืองที่เข้มแข็ง

ตอนที่ 3 คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม ด้านลักษณะบุคคลและด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 4 อัตลักษณ์ของบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้แก่ นักคิด นักปฏิบัติและมีจิตสาธารณะ

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Numerical Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ 5 คะแนน หมายถึงมากที่สุด, 4 คะแนน หมายถึงมาก, 3 คะแนน หมายถึงปานกลาง, 2 คะแนน หมายถึงน้อย, 1 คะแนน หมายถึงน้อยที่สุด และมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงมากที่สุด, ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึงมาก, ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึงปานกลาง, ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึงน้อย, ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึงน้อยที่สุด (สุทธิพร บุญมาก, 2560) และตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามออนไลน์ ผ่านช่องทางระบบสำรวจภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิต คือ https://race.nstru.ac.th/home_ex/student_job/ (QR Code) (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2566) ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565-31 มกราคม 2566 ได้ครบจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากการส่งแบบสอบถามทางเว็บไซต์หรืออินเทอร์เน็ตหรือแบบออนไลน์ ทำให้ได้ข้อมูลโดยตรงจากประชากรที่ทำการศึกษาและมีความน่าเชื่อถือของข้อมูล (นิศาชล รัตนมณี และประสพชัย พสุนนท์, 2562) เป็นวิธีการที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นมาสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงและรวบรวมเป็นหลักฐานที่เป็นดิจิทัลอย่างรวดเร็วและหลากหลาย (เรวัต แสงสุริยงค์, 2559)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามออนไลน์มาทำการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5.1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งในหน่วยงาน ลักษณะหน่วยงาน ระยะเวลาที่ทำงานและงานที่ปฏิบัติอยู่ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ทำการวิเคราะห์แจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมและพลเมืองที่เข้มแข็ง

5.3 คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านจริยธรรม ด้านลักษณะบุคคลและด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.4 อัตลักษณ์ของบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้แก่ นักคิด นักปฏิบัติและมีจิตสาธารณะ

โดยทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้ตารางประกอบคำอธิบายสถิติเชิงพรรณนาหรือสถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นตัวเลขมาใช้สรุปและอธิบายความหมายของข้อมูลเฉพาะกลุ่มที่ศึกษาเท่านั้น (นพพร จันทร์นำชู, 2564)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งในหน่วยงาน ลักษณะหน่วยงาน ระยะเวลาที่ทำงานและงานที่ปฏิบัติอยู่ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ตำแหน่งในหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นพนักงาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 รองลงมาคือ เจ้าของกิจการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39 และน้อยที่สุดคือ ผู้จัดการร้านและหัวหน้าหน่วยงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 (เท่ากัน)

2. ลักษณะหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจอิสระ/ส่วนตัว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 รองลงมาคือ บริษัทเอกชน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 และน้อยที่สุดคือ หน่วยงานราชการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

3. ระยะเวลาที่ทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ระหว่าง 7-12 เดือน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมาคือ ระหว่าง 3-6 เดือน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 และน้อยที่สุดคือ มากกว่า 12 เดือน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

4. งานที่ปฏิบัติอยู่ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ตรง/ไม่สอดคล้อง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 รองลงมาคือ ตรง/สอดคล้อง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยโดยภาพรวม ดังนี้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.39$, $\sigma=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านผู้เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.49$, $\sigma=0.56$) รองลงมาคือ ด้านพลเมืองที่เข้มแข็ง อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.44$, $\sigma=0.60$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$, $\sigma=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านผู้เรียนรู้ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.49$, $\sigma=0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รู้เท่าทัน ปรับตัวและยืดหยุ่น สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลและอนาคตได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.52$) รองลงมาคือ มีปัญญา รู้คิด มีภาวะผู้นำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะเพื่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเอง ครอบครัวและสังคมได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.42$, $\sigma=0.66$) และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.42$, $\sigma=0.52$) (เท่ากัน)

2. ด้านผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$, $\sigma=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ใส่ใจตระหนักรู้และร่วมแก้ปัญหาสังคม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.42$, $\sigma=0.52$) รองลงมาคือ มีความรู้หลายศาสตร์ สามารถบูรณาการข้ามศาสตร์ แสดงแนวคิดและร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อเพิ่มโอกาสและมูลค่าแก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติได้ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.17$, $\sigma=0.64$) และมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.17$, $\sigma=0.60$) (เท่ากัน)

3. ด้านพลเมืองที่เข้มแข็ง พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.44$, $\sigma=0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลายเพื่อสร้างสรรค์การพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) รองลงมาคือ ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและวิถีประชาธิปไตยของชาติไทย สามารถแสดงออกและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อขจัดความขัดแย้งและสร้างสันติสุขทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$,

$\sigma=0.65$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ยอมรับให้คุณค่ากับความรู้ความสามารถที่ถูกต้อง กล้า
ท้าท้วงการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.25$, $\sigma=0.63$)

คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาการ
พัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผลการวิจัยโดยภาพรวม ดังนี้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก
($\mu=4.37$, $\sigma=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจริยธรรม
อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$, $\sigma=0.57$) รองลงมาคือ ด้านลักษณะบุคคล อยู่ในระดับมาก
($\mu=4.39$, $\sigma=0.63$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.25$,
 $\sigma=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านความรู้ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.25$,
 $\sigma=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ดำรงชีวิตและพัฒนาชุมชน
ท้องถิ่นให้รู้เท่าทันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการทันสมัย รวมทั้งติดตาม
การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สังคมในปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.42$,
 $\sigma=0.65$) รองลงมาคือ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน และชี้แนะสังคมให้พึ่งพา
ตนเองได้อย่างยั่งยืนตามวิถีของภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม อยู่ใน
ระดับมาก ($\mu=4.33$, $\sigma=0.65$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความรู้ในแนวกว้างของ
หลากหลายสาขาวิชาเพื่อให้เล็งเห็นมิติการพัฒนาแบบองค์รวม โดยสามารถบูรณาการความรู้
ในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนกับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก
($\mu=4.08$, $\sigma=0.64$)

2. ด้านทักษะ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.27$,
 $\sigma=0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถคิดอย่างมี
วิจาร์ณญาณ รอบคอบ แก้ปัญหาและพึ่งพาตนเองได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก
($\mu=4.46$, $\sigma=0.52$) รองลงมาคือ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาใน
ด้านงานพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.23$, $\sigma=0.73$) และสามารถมี
ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมชุมชนผ่านการทำ
กิจกรรม โครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างเป็นนวัตกรรมองค์ความรู้ให้ชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งติดตาม
ความก้าวหน้าและประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก
($\mu=4.23$, $\sigma=0.60$) (เท่ากัน) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถสืบค้น วิเคราะห์ ศึกษา
และประเมินสารสนเทศ จัดลำดับความสำคัญและสรุปประเด็นปัญหาต้องการของชุมชน
ท้องถิ่นและเสนอแนวทางแก้ไขอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.15$, $\sigma=0.55$)

3. **ด้านจริยธรรม** พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$, $\sigma=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของกลุ่มองค์กร ชุมชนและสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.83$, $\sigma=0.38$) รองลงมาคือ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถวิเคราะห์ประเมินผลกระทบจากการการดำเนินโครงการพัฒนาและโครงการงานวิจัยที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นและสังคม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.17$, $\sigma=0.90$)

4. **ด้านลักษณะบุคคล** พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.39$, $\sigma=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นในกลุ่มได้ ทั้งในบทบาทของผู้นำและผู้ร่วมงานเพื่อสร้างการทำงานเป็นทีม และแก้ไขข้อขัดแย้งได้อย่างสันติภาพและสันติสุข อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.48$) รองลงมาคือ สามารถติดต่อสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อการประสานงาน ประสานความร่วมมือกับกลุ่มคนฝ่ายต่าง ๆ ที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถให้ความช่วยเหลือและเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.17$, $\sigma=0.73$)

5. **ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$, $\sigma=0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.50$, $\sigma=0.65$) รองลงมาคือ ทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.42$, $\sigma=0.75$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดงสถิติสำหรับการวิจัยและประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.08$, $\sigma=0.82$)

อัตลักษณ์ของบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยโดยภาพรวม ดังนี้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.30$, $\sigma=0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านมีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma=0.55$) รองลงมาคือ ด้านนักคิด อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$, $\sigma=0.59$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านนักปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.05$, $\sigma=0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. **ด้านนักคิด** พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$, $\sigma=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์หรือแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$, $\sigma=0.65$) รองลงมาคือ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.25$, $\sigma=0.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนางานอย่างมีวิจรรย์ญาณและเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.17$, $\sigma=0.55$)

2. **ด้านนักปฏิบัติ** พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีผลงานสะท้อนถึงการแก้ปัญหาและการพัฒนางานในชีวิตประจำวันหรือในวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.64$) รองลงมาคือ มีทักษะวิชาชีพและความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.76$) และมีผลการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรมหรือชิ้นงานตามที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.71$) (เท่ากัน)

3. **ด้านมีจิตสาธารณะ** พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีมีจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคมในฐานะพลเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.48$) รองลงมาคือ มีตระหนักรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.66$) และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมตามบทบาทหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.52$) (เท่ากัน)

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์บัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อภิปรายผลดังนี้

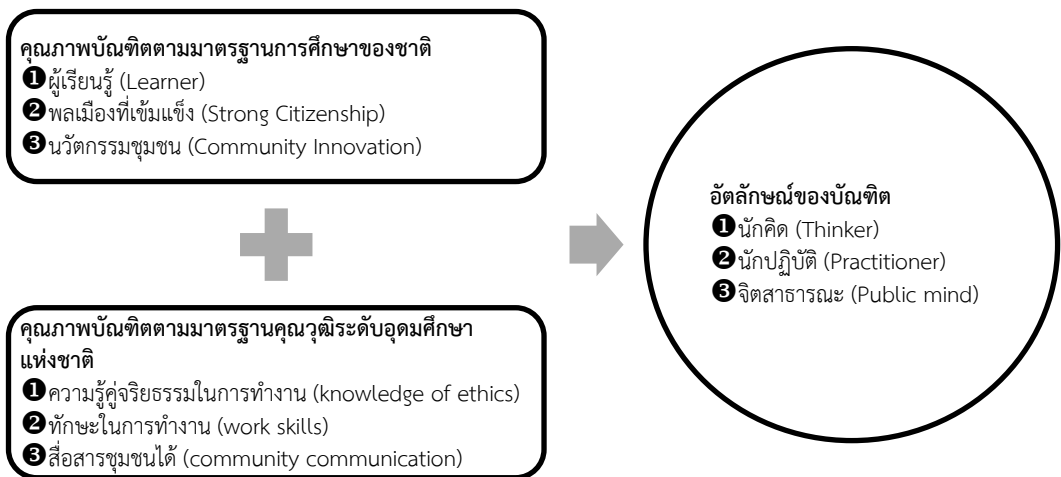
จากข้อมูลทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่เป็นพนักงานที่ทำงานธุรกิจอิสระ/ส่วนตัวและทำงานระหว่าง 7-12 เดือน ซึ่งอภิปรายได้ว่า บัณฑิตมีงานทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สำเร็จการศึกษา แต่งานส่วนใหญ่ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับงานด้านพัฒนาชุมชน แต่สามารถบูรณาการงานได้หลากหลาย จึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนรู้ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตรและหลักการบริหารความเสี่ยงควบคู่กับองค์ความรู้จากงานวิจัยและบริการวิชาการ (นักสิทธิ์ ปัญญาใหญ่ และคณะ, 2563) ในขณะที่ คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยรวมทุกด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.59$) โดยบัณฑิต

พัฒนาชุมชนสามารถทำงานร่วมกับผู้ใช้บัณฑิตและชุมชนได้ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติที่สามารถทำงานบูรณาการความรู้และประสบการณ์อย่างเป็นระบบเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน รวมทั้งมีความรับผิดชอบและทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่น (เดโช แชนน้ำแก้ว, เชษฐา มุหะหมัด, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, ดำรงพันธ์ ใจท้าววีระพงศ์ และบุญยั้ง ประทุม, 2563) อีกทั้ง คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยรวมทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.63$) เทียบได้กับบัณฑิตที่มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งให้เห็นถึงการเตรียมกำลังคนรองรับการเปลี่ยนแปลงให้ทันกระแสโลกาภิวัตน์ (เดโช แชนน้ำแก้ว และคณะ, 2564)

นอกจากนี้ อັดลัษณ์ของบัณฑิตโดยรวมทุกด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.65$) สอดคล้องกับอັดลัษณ์บัณฑิตพัฒนาชุมชนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเน้นการฝึกฝนพัฒนาตนเองและการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง รั้บรู้และแก้ไขปัญหาในชุมชน รวมทั้งประสานความเข้าใจ มีประชาธิปไตยและยอมรับในความแตกต่าง (เดโช แชนน้ำแก้ว และคณะ, 2563) ทำให้ทราบว่ การจัดการศึกษาตามแนวทางนี้นำไปสู่คุณภาพของบัณฑิตเพื่อพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่ว่ “การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีทัศนคติที่ดี เป็นพลเมืองดีในสังคม...” (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2558) เทียบเคียงกับความต้องการและความจำเป็นในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ร่วมกันในศตวรรษที่ 21 ของ “บัณฑิตพัฒนาชุมชน” ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน (ปวีณา อ่อนใจเอื้อ, 2562) โดยเน้นการลงมือปฏิบัติและแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง สามารถสื่อสารและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้(ธารทิพย์ ช้วนา และขวัญชัย ช้วนา, 2562) รวมถึงทำให้ “ผู้ผลิตบัณฑิต” หรือ อาจารย์สามารถเชื่อมโยงความรู้สู่การทำงานในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน (ขวัญชัย ช้วนา และธารทิพย์ ช้วนา, 2562) ประกอบกับต้องพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์กำหนดแผนยุทธศาสตร์และเป้าหมายการพัฒนาบัณฑิตและการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาบัณฑิตที่เน้นผลการเรียนรู้โดยเน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานหรือ “ผู้ใช้บัณฑิต” ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามแผนอย่างเป็นรูปธรรม (อาจารย์ ประจวบเหมาะ และคณะ, 2564) ถือเป็น การสร้างคุณค่า แนวทางปฏิบัติและแนวคิดเพื่อเปลี่ยนแปลง สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนและสังคม (ปาริฉัตร ศรีหะรัญ และพรพิมล ขำเพชร, 2566) เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียนหรือบัณฑิตพัฒนาชุมชนซึ่งจะเป็นอนาคตของชาติต่อไป

องค์ความรู้

คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ต้องอาศัยผู้เรียนรู้ (Learner) ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Strong Citizenship) และสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมชุมชน (Community Innovation) ที่ยั่งยืนได้ ในขณะที่ คุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต้องมีความรู้คู่จริยธรรมในการทำงาน (knowledge of ethics) เป็นบุคคลที่มีพึงประสงค์หรือมีทักษะในการทำงาน (work skills) และสื่อสารชุมชนได้ (community communication) จนก่อเกิดเป็นอัตลักษณ์ของบัณฑิต คือ นักคิด (Thinker) นักปฏิบัติ (Practitioner) และมีจิตสาธารณะ (Public mind) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ของคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์บัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาในด้านงานของบัณฑิตพัฒนาชุมชนที่ปฏิบัติอยู่ส่วนใหญ่ไม่ตรง หรือไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน จำเป็นต้องพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์และหาจุดอ่อนของหลักสูตรเพื่อสร้างบัณฑิตพัฒนาชุมชนให้ทำงานตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

2. จากผลการศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานการศึกษาของชาติในด้านผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรเสริมสร้างทักษะการคิด

วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ตระหนักรู้และร่วมแก้ปัญหาชุมชน โดยใช้มีความรู้หลายศาสตร์และร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อเพิ่มโอกาสและมูลค่าแก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

3. จากผลการศึกษาคณาภาพบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในด้านความรู้อยู่ในระดับมาก แต่ก็มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีการพัฒนาชุมชน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอธิบายถึงความต้องการของชุมชนพร้อมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะและเทคนิคการทำงานกับชุมชนอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการ รู้เท่าทันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนอย่างเหมาะสม

4. จากผลการศึกษาอัตลักษณ์ของบัณฑิตในด้านนักปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติงาน โครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย เพื่อความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติได้

5. ควรทำการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของบัณฑิตพัฒนาชุมชน รวมถึงทำการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อได้ข้อมูลในทุกประเด็นมาส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานต่าง ๆ และเทียบเคียงผลการศึกษากับสถาบันอื่น ๆ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาบัณฑิตพัฒนาชุมชนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565) หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้ออกมาหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี โดยเป็นการต่อยอดจากงานวิจัยเรื่อง บัณฑิตพัฒนาชุมชน : วิเคราะห์ผลสำรวจและแนวทางพัฒนาคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้, แนวทางพัฒนาคุณภาพบัณฑิตพัฒนาชุมชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้ และแนวทางพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตพัฒนาชุมชนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้ ซึ่งผู้เขียนบทความรับผิดชอบในส่วนนี้มีภารกิจเก็บข้อมูลเพิ่มเติมหลังเสร็จสิ้นโครงการฯ เพื่อการพัฒนาคุณภาพผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (2565, 31 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนที่ 20 ก. หน้า 28-31.
- ขวัญชัย ช้วนา และธารทิพย์ ช้วนา. (2562). การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 16(73), 13-22.
- คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน. (2565). *หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)*. นครศรีธรรมราช : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว. (2563). *การพัฒนาผลการเรียนรู้ในด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ*. สืบค้น 4 มิถุนายน 2566 จาก <http://sciso.sakaeo.buu.ac.th/scisobuusk/?p=7925&lang=th>.
- เดโช เข้าน้ำแก้ว และคณะ. (2563). บัณฑิตพัฒนาชุมชน : วิเคราะห์ผลสำรวจและแนวทางพัฒนาคุณลักษณะ ตามอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 10(1), 17-32.
- _____. (2563). แนวทางพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตพัฒนาชุมชนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 15(2), 144-155.
- _____. (2564). แนวทางพัฒนาคุณภาพบัณฑิตพัฒนาชุมชนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคใต้. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 11(1), 51-68.
- ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.). (2562). *ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) 20 (ฉบับปรับปรุง 11 ตุลาคม 2561)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.).
- ธารทิพย์ ช้วนา และขวัญชัย ช้วนา. (2562). สะเต็มศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 16(73), 1-12.

- นพพร จันทรนำชู. (2564). วิธีเชิงปริมาณสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์: ประเภท ทิศทาง และข้อเสนอเพื่อพัฒนางานวิจัย. *The New Viridian Journal of Arts, Humanities and Social Sciences สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 1(1), 1-19.
- นักสิทธิ์ ปัญญาใหญ่ และคณะ. (2563). การบริหารจัดการหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาบัณฑิต และท้องถิ่น. *พืชมเนศวร์สาร*, 16(2), 11-26.
- นิชาชล รัตนมณี และประสพชัย พสุนนท์. (2562). อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 13(3), 181-188.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2557). ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ในการวิจัยเชิงปริมาณ. *วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 27(1), 144-163.
- ปวีณา อ่อนใจเอื้อ. (2562). การสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ร่วมกันในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 39(4), 95-119.
- ปาริฉัตร ศรีหะรัญ และพรพิมล ขำเพชร. (2566). ผู้ประกอบการเพื่อสังคม: ความหมาย และสมรรถนะหลักที่พึงมีสู่การประกอบการทางสังคมที่ยั่งยืน. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 15(1), 67-78.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2563). *สารแสดงความยินดีจาก อุปนายกสภา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*. สืบค้น 4 มิถุนายน 2566, จาก https://congratulations.sru.ac.th/2563/?page_id=4936.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2558). *ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้น 4 มิถุนายน 2566, จาก <https://www.nstru.ac.th/th/view/detail/5/ปรัชญา-วิสัยทัศน์-พันธกิจ>.
- เรวัต แสงสุริยงค์. (2559). การวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์ในโลกใหม่: บทสำรวจเบื้องต้น. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 9(3), 798-814.
- สมโภชน์ อเนกสุข. (2564). วิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพ สู่วิธีการวิจัยแบบผสม. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 3(1), 1-16.

- สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน. (2566). รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับ
หลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ประจำปี
การศึกษา 2565. นครศรีธรรมราช: สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *มาตรฐานการศึกษาของ
ชาติกับการประกันคุณภาพการศึกษาของคนไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี
จำกัด.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2566). ระบบสำรวจภาวะการมีงานทำของ
บัณฑิต. สืบค้น 4 มิถุนายน 2566, จาก https://race.nstru.ac.th/home_ex/student_job/.
- สุทธิพร บุญมาก. (2560). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. สงขลา: คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อาจารย์ ประจวบเหมาะ และคณะ. (2564). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. *วารสารการบริหารนิติ
บุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(8), 11-26.